

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judcători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului Ursachi Anatoli, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17 octombrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Ursachi Anatoli xxxxx

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 16.07.2018 – 17.10.2018;*
2. *Instanța de apel: 10.12.2018 – 15.02.2019;*
3. *Instanța de recurs: 30.08.2019 – 27.11.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17 octombrie 2018, Ursachi Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat:

– în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), f) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de circulația drogurilor pe un termen de 3 ani;

– în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), f) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de circulația drogurilor pe un termen de 3 ani;

– în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 1 an închisoare;

– în baza art. 290 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația drogurilor de orice tip pe un termen de 3 ani.

S-a menținut în privința lui Ursachi Anatolie, măsura preventivă - arestul preventiv, până la intrarea în vigoare a sentinței.

S-a respins solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor ce judecată din contul inculpatului Ursachi Anatoli Victor.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Ursachi Anatoli, prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, într-o zi nestabilă în perioada anului 2017, a dobândit o cantitate nestabilă de droguri sub formă de marihuană, pe care le păstra asupra sa în scop de înstrăinare, care la data de 03.05.2017, aproximativ la ora 21:40, aflându-se în regiunea Penitenciarului nr. 11, Bălți, amplasat pe strada Ștefan cel Mare 78A, mun. Bălți, le-a transmis lui Diuța Elena în vederea înstrăinării lor și anume de a fi aruncate peste edificiile de pază a Penitenciarului nr. 11 Bălți, către deținuții penitenciarului dat. Apoi, în aceeași zi, aproximativ la ora 21:50, angajații de poliție în colaborare cu angajații Penitenciarului nr. 11 Bălți, aflându-se în legătură cu necesitatea de serviciu, în regiunea imobilului nr.78A, de pe str. Ștefan cel Mare, mun. Bălți, au observat o persoană de gen feminin, care ulterior s-a dovedit a fi Diuța Elena, care conform informației posedate, era suspectată în păstrare asupra sa a drogurilor în proporții nestabilite, în scop de înstrăinare și anume de a fi aruncate peste edificiile de pază a Penitenciarului nr. 11 Bălți, către deținuții penitenciarului dat. În continuare Diuța Elena a predat benevol organelor de drept un pachet de culoare neagră în care se afla un telefon mobil de model „Sony” pe care ultima îl păstra asupra sa în scop de transmitere tănuită de la control, persoanelor deținute în Penitenciarul nr.11 Bălți, și un sul din hârtie în care se afla o masă vegetală, mărunțită de culoare verde, cu miros specific de droguri, care a fost ridicat și sigilat cu sigila nr.255 MAI RM.

Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-647 din 12.06.2017, masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, ridicată de la Diuța Elena constituie marihuană. Greutatea substanței narcotice marihuană, alcătuieste 5,89 gr., adică în proporții mari, pe care ultima o păstra asupra sa în scop de înstrăinare și anume de a fi aruncată peste edificiile de pază a Penitenciarului nr.11, Bălți, către deținuții penitenciarului dat.

Marijuana este inclusă în lista Nr. 1 Tabel Nr. 1 Substanțe narcotice și psihotrope ce nu se aplică în scopuri medicale aprobată de Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 și Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), f) Cod penal - *circulația ilegală a drogurilor, exprimată prin procurarea, păstrarea și transportarea ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor, săvârșită de două sau mai multe persoane și în proporții mari.*

Tot el, într-o zi nestabilă de către organul de urmărire penală, într-un loc nestabil, a procurat 10 cartușe, pe care le păstra la domiciliul său amplasat pe xxxxx. Ulterior la data de 20.02.2018 la domiciliul lui Ursachi Anatoli, amplasat pe xxxxx, a fost efectuată percheziția, în urma căreia, au fost depistate și ridicate din bucătărie, de pe frigider, în partea laterală dreapta, 10 cartușe, care conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-176 din 22.02.2018, se referă la categoria munițiilor letale, cu calibrul 5,6 mm, cu glonț din metal moale, cu lovitură circulară, confecționate industrial la întreprinderea „Vostok” în or. Klimovsk, F. Rusă, destinate pentru efectuarea de trageri din arme de foc sportive și de vânătoare, cu țeava ghintuită, calibrul 22 Lr (5.6 mm). Zece cartușe calibrul 5,6 mm prezentate la examinare, sunt utile pentru tragere.

Prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Ursachi Anatoli a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal - *păstrarea și procurarea munițiilor fără autorizație corespunzătoare.*

Tot el, într-o zi nestabilită de către organul de urmărire penală, într-un loc nestabil, a procurat droguri de tip marihuană. Ulterior, la data de 20.02.2018 în urma efectuării percheziției la domiciliul ultimului amplasat pe adresa xxxxx a fost depistat și ridicat, în buzunarul stâng al scurtei care era pe cuier în coridor, ce aparține dânsului, un pachet din polietilenă de culoare neagră, cu o masă vegetală mărunțită de culoare verde, cu miros specific, care a fost ridicat și împachetat într-un pachet din polietilenă sigilat cu sigila 191 MAI RM.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-167 din 21.02.2018, masa vegetală uscată, și mărunțită de culoare verde, din pachetul din polietilenă de culoare galbenă, care la data de 20.02.2018 a fost ridicată în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Ursachi Anatoli, situat pe adresa xxxxx, reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de cânepă. Cantitatea substanței stupefiante-marihuană (materie uscată) constituie 17,861 gr., adică în proporții mari, pe care ultimul le păstra fără scop de înstrăinare.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - *păstrarea drogurilor săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.*

Tot el, Ursachi Anatoli, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, într-un loc și mod nestabil, a dobândit droguri de tip marihuană, în scop de înstrăinare. Ulterior, la data de 30.11.2017, aflându-se pe teritoriul mun. Bălți, o cantitate din acestea le-a transmis lui Cristian Sergiu, cu scopul ca ultimul să le transmită deținuților Penitenciarului nr. 11 Bălți. În aceeași zi, aproximativ la ora 19:00, angajații de poliție din cadrul IP Bălți, în colaborare cu angajații Penitenciarului nr. 11, aflându-se în legătură cu necesitatea de serviciu, în regiunea imobilului nr.78A, de pe str. Ștefan cel Mare, mun. Bălți, au observat o persoană de gen masculin, care ulterior s-a dovedit a fi Cristian Sergiu, conform informației posedate, era suspect în păstrare asupra sa a drogurilor în proporții nestabile, în scop de înstrăinare și anume de a fi aruncate peste edificiile de pază a Penitenciarului nr. 11, Bălți, către deținuții penitenciarului dat. În legătură cu ce angajații organelor de ocrotire a normelor de drept, s-au apropiat de ultimul, care a început a avea un comportament straniu, a început a retrăi, în legătură cu ce, asupra lui a fost efectuată percheziția corporală, în rezultatul căreia, în buzunarul exterior stâng al scurtei în care era îmbrăcat, a fost depistat și ridicat, un sul din hârtie de culoare alb-galbenă, în care se afla masă vegetală, mărunțită, de culoare verde, cu miros specific de marihuană, care a fost împachetat și sigilat cu sigila 109 MAI RM. La fel în urma efectuării cercetării la fața locului, lângă locul aflării lui Cristian Sergiu, a fost depistată o sacoșă din polietilenă de culoare neagră, care-i aparține ultimului, în care se afla un sul din hârtie, în care se afla masa vegetală, mărunțită, de culoare verde, cu miros specific de marihuană, care a fost împachetat și sigilat cu sigila 109 MAI RM, pe care ultimul le păstra supra sa, în scop de transmitere tănuită de la control, persoanelor deținute în Penitenciarul nr. 11, Bălți.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-221 din 07.03.2018 masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, care la data de 30.11.2017 a fost ridicată în rezultatul percheziției corporale, de la Cristian Sergiu, reprezintă marijuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din planta de cânepă. Cantitatea substanței stupefiante-marihuana (materie

uscată) constituie 0,239 gr., pe care Cristian Sergiu o păstra asupra sa în scop de înstrăinare, care a fost transmisă anterior de către Ursachi Anatoli.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-227 din 12.03.2018 masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, care la data de 30.11.2017 a fost ridicată în rezultatul cercetării la fața locului, pe str. Decebal, mun. Bălți, în adiacentul gardului Penitenciarului nr. 11, Bălți, ce aparține lui Cristian Sergiu, reprezintă marihuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din planta de cânepă. Cantitatea substanței stupefiante-marijuana (materie uscată) constituie 6,451 gr., adică în proporții mari, pe care Cristian Sergiu o păstra asupra sa în scop de înstrăinare, care i-au fost transmise anterior de către Ursachi Anatoli.

Marijuana este inclusă în lista Nr. 1 Tabel Nr. 1 Substanțe narcotice și psihotrope ce nu se aplică în scopuri medicale aprobată de Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 și Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006.

Prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Ursachi Anatoli a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217/1 alin. (3) lit. b), f) Cod penal - *circulația ilegală a drogurilor, exprimată prin procurarea, păstrarea și transportarea ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor, săvârșită de două sau mai multe persoane și în proporții mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către de procuror și de avocatul Guțu Liubovi în interesele inculpatului Ursachi Anatoli.

3.1. Procurorul, a solicitat casarea parțială a acesteia, în latura chestiunii ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, considerând că, neîntemeiat instanța a respins solicitarea procurorului, or, aceste cheltuieli au fost suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în speța dată, în urma comiterii infracțiunilor de către inculpat. Deci, cheltuielile de judecată în sumă de 7140 lei trebuie să fie încasată de la inculpat în beneficiul statului.

3.2. Avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului, care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare a lui Ursachi Anatoli, considerând că, vina acestuia nu a fost dovedită prin probele administrate în cauza dată, iar la baza hotărârii de condamnare au fost puse probe contradictorii care, dimpotrivă, vorbesc despre nevinovăția lui Ursachi Anatoli de comiterea infracțiunilor imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2019 au fost respinse apelurile declarate de procuror și de avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului Ursachi Anatoli, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Ursachi Anatoli de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217/1 alin. (3) lit. b), f), 217/1 alin. (3) lit. b), f), 217 alin. (2) și 290 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond

și verificate de către instanța de apel, astfel, atestând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Astfel, Colegiul penal a considerat că, alegațiile părții apărării privind nevinovăția inculpatului în comiterea faptelor imputate, sunt nefondate, subliniind că, nu există careva probe pertinente referitor la faptul că martorii Dobjanscaia Nadejda și Cristian Sergiu ar fi avut careva probleme de sănătate la momentul depunerii declarațiilor. Mai mult, aceștia au fost chestionați sub jurământ, asumându-și răspunderea pentru corectitudinea celor declarate, din aceste considerente declarațiile acestora se exclud de la orice îndoială.

Așadar, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a apreciat poziția inculpatului drept o versiune de apărare și de eschivare de la răspunderea penală.

Ca urmare, instanța de apel a verificat legalitatea pedepsei stabilite inculpatului și a reținut că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată cu respectarea prevederilor art.61, 75 Cod penal, a ținut cont de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptelor penale considerate ca fiind săvârșite de inculpat, care în temeiul art. 16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor grave, mai puțin grave și ușoare. De asemenea, instanța a ținut cont și de faptul că inculpatul anterior a fost condamnat inclusiv pentru fapte similare, respectiv nu există convingerea că inculpatul ar putea să fie corectat în condiții de liberate.

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea sumei de 7140 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei, instanța de apel a concluzionat că, soluția primei instanțe este corectă, or, expertiza medico-legală este probă, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, au menirea de a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia.

În speță, autorul apelului a făcut o interpretare extensivă a dispozițiilor art.227 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, care expres stabilește din ce sunt constituite cheltuielile judiciare. Din aceste considerente instanța de apel a conchis că, motivele invocate în apelul declarat de către procuror sunt nefondate și urmează a fi respinse.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la data de 15 martie 2019, este atacată cu recurs ordinar de avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului, la 04 mai 2019, care, invocând temeiul de drept prevăzut de art.427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, precum și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Ursachi Anatoli, deoarece vina lui în săvârșirea infracțiunilor incriminate nu este dovedită, fiind indicate aceleași motive care au fost expuse în cererea de apel.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Prevederile legale cu privire la termenul de recurs au un caracter imperativ, deoarece recursul declarat după expirarea termenului se consideră tardiv și nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, dat fiind faptul că legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală și practica judiciară stabilită, la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului se constată, că la 15 februarie 2019 instanța de apel a judecat cauza în prezența procurorului, inculpatului Ursachi Anatoli și avocatului inculpatului, Guțu Liubovi, cu adoptarea și pronunțarea dispozitivului deciziei, și aducerea la cunoștință, că decizia motivată va fi pronunțată la data de 15 martie 2019, ora 10:00 (f. d. 187-189, vol. III).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 martie 2019, ora 10:00, în ședința de judecată s-au prezentat procurorul și avocatului inculpatului, Guțu Liubovi, fiind pronunțată decizia motivată cu înmânarea copiei de pe decizia respectivă contra semnătură, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 193, 203, vol. III).

Astfel, în speța discutată, termenul de 30 zile se calculează începând cu 16 martie 2019 și se epuizează la 16 aprilie 2019, ultima zi de depunere a recursului, însă avocatul Guțu Liubovi a depus recursul ordinar, potrivit materialelor cauzei, la 04 mai 2019 (f.d. 236, vol. III).

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat de avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului Ursachi Anatoli este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului Ursachi Anatoli împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2019, în cauza penală în privința lui **Ursachi Anatoli xxxxx**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **24 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor